

Onderwerp

Motie 725 CDA Miljoenen voor Winst en Weidevogels

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

In de op 28 juni 2017 aangenomen motie 725 'Miljoenen voor Winst en Weidevogels' spreekt u uit bereid te zijn extra middelen vanuit de bestaande groenbudgetten beschikbaar te stellen en nodigt u Gedeputeerde Staten uit om aan u voorstellen te overleggen voor integrale, gebieds- en praktijkgerichte onderzoeken en maatregelpakketten voor weide- of akkervogels, die niet geheel binnen de POP3 financiering passen. Aan deze oproep geven wij met dit statenvoorstel graag gehoor. Naast een tekstuele toelichting over de voorgestelde maatregelen geven wij u een overzicht waarin de voorgestelde maatregelen staan met daarbij de verwachte kosten en voorgestelde dekking. Er is een onderscheid gemaakt in uitgewerkte, concrete voorstellen en minder uitgewerkte voorstellen.

Voor de concreet uitgewerkte maatregelen wordt met dit voorstel financiële dekking gevraagd, voor de nog niet verder uitgewerkte maatregelen en plannen wordt gevraagd of u in principe bereid bent de benodigde financiële middelen vrij te maken wanneer de maatregelen verder uitgewerkt zijn.

Inhoud

Maatschappelijke opgave

De weide- en akkervogels nemen landelijk de laatste decennia sterk af. Dit is ook in de provincie Zuid-Holland het geval. De provincie zet naast de bestaande instrumenten ter behoud van de biodiversiteit zoals het beheer van het Natuur Netwerk Nederland en het agrarisch natuurbeheer in op integrale, gebiedsgerichte en praktijkgerichte verbeterplannen.

Financiën en dekking

De lasten van € 6,35 miljoen voor de maatregelen worden gedekt uit de reserve Groene Ambities.

Proces

Op 18 april 2017 hebben wij u de Voortgangsrapportage Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer 2016 gestuurd met daarin een aanzet van het provinciale verbeterplan weidevogels. Daarin is onder andere genoemd dat er per collectief concrete verbeterplannen opgesteld worden. Op 21 september 2017 hebben wij u door middel van een GS-brief geïnformeerd over de planning, het proces met betrekking tot de verbeterplannen weidevogels en over de uitvoering van de motie 725 "Miljoenen voor Winst en Weidevogels".

Zoals in de genoemde GS-brieven is aangegeven, zijn er in de verschillende werkgebieden van de agrarische collectieven verbeterplannen opgesteld voor weidevogels. Dit is in samenwerking

met de terreinbeherende organisaties en vrijwilligers gebeurd en inmiddels verbreed naar boerenlandvogels omdat in akkergebied er ook kansen liggen voor akkervogels, zoals de patrijs.

In het bovenstaand proces is vanuit de provincie hiertoe faciliterend opgetreden door een provinciaal coördinator aan te stellen en de coördinatie per gebiedsproces financieel te faciliteren. Daarnaast is er een kennisteam aangesteld met externe deskundigen. De verbeterplannen zijn beoordeeld door het kennisteam en besproken met de Boeren natuur Zuid-Holland, de terreinbeherende organisaties, vrijwilligers en de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland. Algemene conclusie was dat het positief is dat er in de gebieden samenwerking is ontstaan en dat de voorgestelde, concrete maatregelen ten behoeve van de boerenlandvogels draagvlak hebben van de betrokken partijen.

Voor een deel van de voorgestelde, concrete maatregelen zijn inmiddels subsidieaanvragen in het kader van POP3 ingediend. Voor het overige deel van de voorgestelde maatregelen geldt dat deze niet zijn opgenomen in de POP3-aanvragen omdat zij niet passen binnen de kaders van de openstelling of dat de maatregelen nog niet ver genoeg uitgewerkt waren.

Ondertussen zijn er op ambtelijke niveau gesprekken gevoerd met de kennisinstellingen Louis Bolk Instituut en het Veenweide Innovatie Centrum en het kennisteam over een breed, praktijkgericht onderzoek naar de mogelijkheden van en natuurinclusieve landbouw.

Op 24 januari 2018 is een behandelvoorstel in de Commissie Duurzame Ontwikkeling behandeld. De uitkomst hiervan was dat het voorstel voor de commissie onvoldoende uitgewerkt en onderbouwd was om hierover een oordeel te kunnen geven. Daarom is afgesproken om in de volgende commissievergadering een gewijzigd voorstel te bespreken waarin een onderscheid is gemaakt tussen concrete, uitgewerkte maatregelen met een concreet verzoek voor het vrijmaken van financiële middelen en minder uitgewerkte maatregelen waarvoor in een later stadium de financiële middelen gevraagd zullen worden.

Procedure

Voorstel uitvoering motie

In uw motie vraagt u om voorstellen te overleggen die niet binnen de POP3 financieringskaders passen zodat u kunt beslissen of u extra middelen vanuit bestaande groenbudgetten beschikbaar wilt stellen. Hierbij geven wij gehoor aan uw oproep om voorstellen te overleggen.

Voorstel dekking

In de bijlage ziet u een overzicht van de maatregelen en de ingeschatte kosten hiervan. U heeft in uw motie aangegeven dat de dekking moet komen uit de bestaande groenbudgetten. In de reserve Groene Ambities is hiervoor voldoende ruimte (zie pagina 87 van het Programma Zuid-Hollands Groen (PZG).

Uit het overzicht van de bijlage volgt dat in totaal voor € 6,35 miljoen aan ambitie zonder dekking bestaat, waarvan € 3,25 miljoen aan concrete en uitgewerkte voorstellen.

Wij zouden u dan ook willen voorstellen om de benodigde financiële middelen, zijnde 6,35 miljoen euro, te halen uit de reserve Groene Ambities waarbij wordt opgemerkt dat de nu uitgewerkte onderdelen door u van dekking worden voorzien en de nog uit te werken maatregelen in een later stadium aan u worden voorgelegd. Indien u hiermee kunt instemmen zal dit in het PZG en de komende voorjaarsnota worden verwerkt.

Wij merken hierbij op dat wij hiermee vooruit lopen op het kaderbesluit. De urgentie voor dit onderwerp is echter al meerdere keren door u en maatschappelijke partijen benoemd en door uw motie nog eens onderstreept.

Concrete maatregelen waarvoor financiële middelen worden gevraagd:

Fysieke investeringen ten behoeve van boerenlandvogels binnen NNN

In het proces om te komen tot de regionale verbeterplannen voor boerenlandvogels, getrokken door de agrarische collectieven, zijn ook maatregelen naar voren gekomen die binnen het NNN nodig zijn voor een verdere optimalisatie van het leefgebied van weidevogels. Een daarvan is op dit moment uitgewerkt: voor het Oude land van Strijen heeft Staatsbosbeheer door Royal Haskoning DHV een plan laten opstellen om de (hydrologische) omstandigheden van het ruim 500 ha grote gebied voor weidevogels te optimaliseren. Voor deze maatregelen is ruim 1,7 miljoen euro geraamd aan uitvoeringskosten. Het rapport van Royal Haskoning is als bijlage meegestuurd.

Kennis / onderzoek

Met het oog op de doorontwikkeling van natuurinclusieve landbouw op bedrijven heeft het Louis Bolk Instituut, samen met het Veenweide Innovatie Centrum het Lectoraat Weidevogels en PPP-agro advies, een programmavoorstel en subsidieaanvraag met onder andere praktijkgericht onderzoek voor de komende 3 jaar bij de provincie ingediend. Met dit onderzoek wordt kennis uit praktijkproeven vergaard die ingezet zal worden om agrariërs te helpen de stap naar natuurinclusieve landbouw te kunnen maken en om deze kennis te delen. Denk hierbij aan de vraag: hoe realiseer ik kruidenrijk grasland op mijn bedrijf en hoe past dit binnen mijn bedrijfsplan. Voor kosten hiervan, ca. 1,5 miljoen euro, bestaat geen dekking binnen de begroting of POP3 openstellingen. Het programmavoorstel is ter kennisname als bijlage meegestuurd.

Nader uit te werken voorstellen en onderdelen waarvoor al dekking bestaat

Fysieke investeringen ten behoeve van boerenlandvogels, binnen en buiten NNN

Boeren natuur Zuid-Holland heeft samen met de collectieven voor concrete, fysieke investeringen POP3-aanvragen gedaan. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg van kruidenrijke graslanden en vernattingsmaatregelen. De verwachting is dat de komende jaren nog meer fysieke

investeringen nodig zullen zijn. Deze zijn op dit moment nog niet concreet gemaakt en zullen het komende jaar verder worden uitgewerkt. Een deel van deze maatregelen buiten NNN zal gefinancierd kunnen worden vanuit extra middelen die beschikbaar komen vanuit het Ministerie van Economische Zaken. Voor een ander deel dient binnen de provincie middelen te worden gevonden.

Daarnaast wordt een aantal bestaande NNN-gebieden de komende jaren ingericht voor weidevogels vanuit het bestaande beleid. Dit is bijvoorbeeld in de Krimpenerwaard het geval. Ingeschat wordt dat aanvullend hierop, met het oog op het realiseren van een aantal optimale kerngebieden, er nog meer gebieden voor boerenlandvogels geoptimaliseerd dienen te worden of dat nog aanvullende maatregelen gewenst zijn waarvoor nu nog geen dekking bestaat.

Verzwarend / uitbreiding agrarisch natuurbeheer

Voor verzwarend en uitbreiding van het agrarisch natuurbeheer is al extra budget beschikbaar vanuit het Ministerie van Economische zaken. Voor de komende 4 jaren is er ruim 1,8 miljoen euro extra beschikbaar gekomen voor het agrarisch natuurbeheer ten behoeve van boerenlandvogels in Zuid-Holland, zoals u in de bijlage kunt teruglezen. Er ligt bij de agrarische collectieven echter nog meer ambitie voor extra en zwaarder beheer.

Inzet provinciale gronden

Een deel van het provinciale grondbezit ligt in voor weidevogels belangrijke gebieden. De structurele inzet van provinciale grond voor weidevogelbeheer zal bij de herziening van de businesscase NNN worden meegenomen. De verwachting nu is dat de kosten hiervoor binnen de businesscase NNN opgevangen kunnen worden. Hiervoor worden in dit voorstel geen extra financiële middelen gevraagd.

Kennis / onderzoek / planvorming

Er is inmiddels een kennisteam aangesteld voor de beoordeling en advisering rondom de verschillende verbeterplannen, het beantwoorden van ecologische en bedrijfseconomische vragen en het geven van allerlei advies binnen het boerenlandvogelbeheer. Aan dit kennisteam nemen de volgende personen deel: Theo Vogelzang, Dick Melman (beiden Wageningen Economic Research), Aad van Paassen (Landschapsbeheer Nederland), Mark Kuiper (NatuurBeleven- Advies en Onderzoek) en Rudi Terlouw (Buite-gewoon Groenprojecten). Daarnaast kan specifieke kennis worden ingehuurd zoals nodig kan zijn bij agrarisch bedrijfseconomische vraagstukken. De bezetting van het kennisteam heeft draagvlak bij alle partijen. Deze kosten worden gedekt binnen de huidige middelen.

In de verbeterplannen is ook de noodzaak voor een provinciaal predatieplan, proeven rondom de efficiënte inzet van drones bij het weidevogelbeheer, een plan voor verdere verbetering van de samenwerking tussen vrijwilligers, terreinbeherende organisaties en de agrarische collectieven, een plan ter verbetering van de toerusting van weidevogelvrijwilligers en een uitbreiding van de monitoring naar voren gekomen. Voor deze onderdelen is nog geen dekking voorhanden. Zoals is afgesproken in de Commissie Duurzame Ontwikkeling van 24 januari 2018 wordt een voorstel voor de dekking hiervan aan u voorgelegd zodra hier verder uitgewerkte plannen van aanpak met kostenraming voor beschikbaar zijn.

De genoemde maatregelen worden in voorjaar 2018 integraal opgenomen in het provinciale verbeterplan 'Brede aanpak boerenlandvogels'. Na definitieve afstemming met maatschappelijke partijen zal het ook aan u toegezonden worden.

Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 januari 2018, met het besluitnummer PZH-2017-631365793;

Gelet op artikel 143, tweede lid van de Provinciewet;

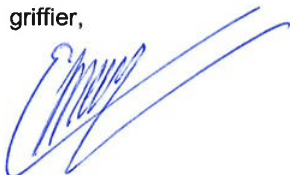
Besluiten:

1. De lasten van € 3,25 miljoen voor de concrete maatregelen ter uitvoering van de Motie 725 (met betrekking tot de onderdelen praktijkgericht onderzoek ten behoeve van natuurinclusieve landbouw van het Louise Bolk Instituut e.a. en de verbetermaatregelen in het Oude Land van Strijen) te dekken uit de reserve Groene Ambities.
2. In principe € 3,10 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve Groene Ambities voor de nog verder uit te werken maatregelen en plannen ter uitvoering van de Motie 725 (met betrekking tot de onderdelen verzwaring beheer, overige inrichtingsmaatregelen binnen en buiten NNN ten behoeve van boerenlandvogels, planvorming ten behoeve van verbetering monitoring, inzet drones, vrijwilligersinzet, communicatie en predatie), waarbij definitieve besluitvorming door de Staten over de dekking plaatsvindt nadat de onderbouwing voor deze maatregelen aan de Staten wordt voorgelegd.
3. €50.000 voor het opstellen van een predatieplan als uitgewerkte maatregel te dekken uit het onder 2 beschikbaar gestelde bedrag van €3,10 mln.
4. De Uitvoering Motie 725 'Miljoenen voor Winst en Weidevogels' vast te stellen, met dien verstande dat € 50.000 ten laste van het predatieplan wordt gebracht ten behoeve van het vangen, neutraliseren en weer uitzetten van verwilderde en zwervkatten, te dekken onder het nummer 2 gestelde bedrag.

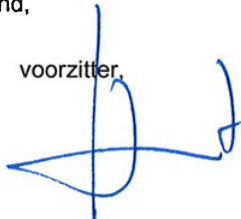
Den Haag, 21 februari 2018

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen:

Bijlage tabel met overzicht maatregelen, kosten en dekking

Bijlage Programmavoorstel Louis Bolk Instituut e.a.

Bijlage Rapport Royal Haskoning Oude Land van Strijen

